SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2025-06-12

Ärendenummer
NV-25-024297

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Boverkets rapport utveckla reformen med certifierade byggprojekteringsföretag (2025:2) – dnr LI2025/00250

Sammanfattning

Naturvårdsverket är övergripande positiv till Boverkets förslag att kontrollplanens krav på att redovisning av återanvändning av byggprodukter och hantering av avfall flyttas till en separat resurshushållningsplan. Förslaget har potential att bidra till en mer cirkulär ekonomi genom att frågor rörande återanvändning och hantering av avfall ges ett större fokus i lagstiftningen. Naturvårdsverket avstyrker dock från föreslagen utformning av 10 kap. 6 a § plan- och bygglagen (PBL) och anser att både bygg- och rivningsavfall ska redovisas i resurshållningsplanen. I andra stycket behöver det förtydligas vem som gör bedömningen att det är uppenbart obehövligt att upprätta en resurshushållningsplan och formkrav behöver också införas för den bedömningen.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Vi har avgränsat vårt yttrande till att omfatta frågor om återanvändning, bygg- och rivningsavfall samt tillsyn. I övriga frågor avstår vi från att yttra oss.

Kapitel 3.4.4 Kontrollplan

Naturvårdsverket är positiv till att kontrollplanens krav på redovisning av återanvändning av byggprodukter och hantering av avfall flyttas till en separat resurshushållningsplan. Genom att reglera kraven i en egen bestämmelse tydliggörs byggherrens ansvar för den här hanteringen. Däremot avstyrker Naturvårdsverket den föreslagna formuleringen i 10 kap. 6 a § PBL avseende omfattningen av bestämmelsen att endast avse *rivningsåtgärder*. I nuvarande bestämmelse (10 kap. 6 § PBL) omfattas kontrollplanen av både *bygg- och rivningsåtgärder*.

Den största mängden avfall uppkommer visserligen i samband med rivning men utifrån att bygg- och rivningsavfall utgör det största avfallsflödet i Sverige (utvinningsavfall undantaget) så uppstår betydande mängder avfall även i samband med byggnation. Naturvårdsverket yttrade sig nyligen över Boverkets

BESÖK: STOCKHOLM – VIRKESVÄGEN 2
ÖSTERSUND – FORSKARENS VÄG 5, HUS UB
POST: 106 48 STOCKHOLM
TEL: 010-698 10 00
E-POST: REGISTRATOR@NATURVARDSVERKET.SE
INTERNET: WWW.NATURVARDSVERKET.SE

redovisning av regeringsuppdraget om cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn.[1] Där var förslaget att resurshushållningsplanen skulle avse hantering av avfallsmängder och restprodukter som uppstår vid nybyggnation, ombyggnation och rivning[2]. Av den anledningen anser Naturvårdsverket sammanfattningsvis att både *bygg- och rivningsåtgärder* ska omfattas av den föreslagna bestämmelsen i 10 kap. 6 a § PBL.

Vidare anser Naturvårdsverket att det är oklart hur undantagsbestämmelsen i 10 kap. 6 a § andra stycket PBL ska förstås och hanteras i praktiken. Det är enligt Naturvårdsverkets bedömning otydligt vem som ska/kan göra bedömningen av att det är "uppenbart obehövligt" att upprätta en resurshushållningsplan.

Naturvårdsverket noterar även att nuvarande bestämmelse om kontrollplan (10 kap. 6 § PBL) inte innehåller några motsvarande möjligheter till undantag och att kontrollplanen som huvudregel ska hanteras vid ett tekniskt samråd (jfr. nuvarande 10 kap. 19 § PBL). Med de nya förslagen, där kontrollplanen och resurshushållningsplanen delas upp, finns det enligt Naturvårdsverkets bedömning inte längre något lämpligt forum (såsom tekniskt samråd) för att hantera det innehåll som flyttats över till resurshushållningsplanen. För det fall en möjlighet till undantag ska införas i 10 kap. 6 a § andra stycket PBL anser Naturvårdsverket att den som gör bedömningen att det är uppenbart obehövligt att upprätta resurshushållningsplan behöver redovisa vilka bedömningar som gjorts och skälen för detta. Detta för att säkerställa att den som gör bedömningen reflekterar utifrån kravet och hanteringen av det avfall som uppstår. Underlaget kan också utgöra bedömningsgrund ifall det senare blir aktuellt att starta upp ett tillsynsärende utifrån miljöbalken.

Avslutningsvis instämmer Naturvårdsverket i Boverkets förslag att resurshushållningsplanen ska ligga kvar under den kommunala byggnadsnämnden för kontroll och tillsyn. Den samlade kompetensen för kontroll och tillsyn över hanteringen av byggprodukter som är möjliga att återanvända samt för hanteringen av det avfall som uppstår ligger enligt Naturvårdsverkets bedömning inom kommunen. För att kunna bedöma de delar som rör återanvändning och hantering av avfall enligt nuvarande kontrollplan finns det flera goda exempel på ett tätt samarbete mellan de nämnder som bedriver tillsyn utifrån PBL respektive miljöbalken. Det finns således redan en uppbyggd kompetens inom kommunerna för att kunna bedöma innehållet i en resurshushållningsplan. Att bibehålla ansvaret för kontroll och tillsyn inom kommunerna skapar också goda förutsättningar för att tidigt kunna upplysa byggherren om krav utifrån miljöbalken och underlättar arbetet med att bedriva en effektiv tillsyn, både utifrån PBL och miljöbalken.

Beslut om detta yttrande har fattats av ställföreträdande generaldirektören Maria Ohlman efter föredragning av avdelningschefen Marie Uhrwing.

---

[1] NV-25-002870

[2] Boverkets rapport 2024:26; Uppdrag att främja en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn, s. 42 ff.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschefen Kerstin Åstrand, handläggaren Marcus Wisting, miljöjuristerna Alexandra Kruse, Jennifer Jarebro samt projektledare Erik Stigell.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Maria Ohlman

Marie Uhrwing

Kopia till:
li.bb@regeringskansliet.se

kn.registrator@regeringskansliet.se